Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 2012/2002,

11. november 2002,

Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta

(EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 661/2014, 15. mai 2014	L 189	143	27.6.2014

▼B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 2012/2002,

11. november 2002,

Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 159 kolmandat lõiku ja artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ([1]),

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ([2]),

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([3]),

võttes arvesse regioonide komitee resolutsiooni ([4])

ning arvestades järgmist:

(1) Katastroofide puhul peaks ühendus üles näitama solidaarsust asjaomaste piirkondade elanikkonnaga ja andma finantsabi, et toetada tavapäraste elutingimuste kiiret taastamist katastroofi tõttu kannatanud piirkondades. Abi tuleks eelkõige anda loodusõnnetuste korral.

(2) Olemasolevate majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse alaste vahendite abil on võimalik finantseerida riskiennetusmeetmeid ja kahjustatud infrastruktuuri parandustöid. Tuleks siiski kasutusele võtta täiendav vahend, mis erineb olemasolevatest ühenduse vahenditest ning annab ühendusele võimaluse kiiresti ja tõhusalt toimides aidata võimalikult kiiresti mobiliseerida inimeste esmavajadusi täitvad hädaabiteenistused ning taastada kahjustatud põhiline infrastruktuur, et taaselustada majandustegevus katastroofi tõttu kannatanud piirkondades.

(3) Euroopa Liit peaks üles näitama solidaarsust ka praegu ühinemisläbirääkimisi pidavate riikidega. Käesoleva määruse laiendamisel kõnealustele riikidele tuleb kohaldada asutamislepingu artiklit 308.

(4) Ühenduse abi peaks asjaomaste riikide jõupingutusi täiendama ning seda tuleks kasutada riiklike kulutuste selle osa katmiseks, mis on ette nähtud katastroofi tõttu tekkinud kahjude likvideerimiseks.

(5) Kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega tuleks käesoleva vahendi alusel antav abi siduda katastroofidega, mis kahjustavad tõsiselt elutingimusi, looduskeskkonda ja rahvamajandust.

([1]) Komisjoni 20. septembri 2002. aasta ettepanek (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([2]) Arvamus on esitatud 10. oktoobril 2002 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([3]) Arvamus on esitatud 24. oktoobril 2002 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([4]) Resolutsioon on esitatud 10. oktoobril 2002 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

▼B

(6) „Katastroof” käesoleva määruse tähenduses on igasugune katastroof vähemalt ühes asjaomases riigis, mille tulemusena tekib oluline kahju, mida väljendatakse rahas või rahvamajanduse kogutulu protsendina. Võimaldamaks sekkumisi ka selliste katastroofide puhul, mis on tõsised, kuid millest tekkinud kahju tase ei ületa nõutavat miinimumi, võib erandjuhtudel abi anda ka siis, kui see katastroof avaldab mõju abikõlblikule naaberriigile, või mis tahes juhul, kui enamik konkreetse piirkonna elanikkonnast kannatab katastroofi tõttu, mis tõsiselt ja püsivalt mõjutab elutingimusi.

(7) Ühenduse meetmed ei tohiks vähendada kolmandate isikute vastutust, kes põhimõtte kohaselt, et saastaja maksab, kannavad esmajärjekorras vastutust enda poolt tekitatud kahju eest, ega pidurdada ennetusabinõude kasutamist nii liikmesriigi kui ka ühenduse tasandil.

(8) Kõnealune vahend peaks võimaldama konkreetsete rahaliste vahendite määramise suhtes kiiret otsustamist ja nende kohest kasutamist. Haldusmenetlust tuleks vastavalt kohandada ja piirduda ainult vältimatult vajalike toimingutega. Sel eesmärgil on Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon 7. novembril 2002 sõlminud institutsioonidevahelise kokkuleppe Euroopa Liidu solidaarsusfondi finantseerimise kohta, millega täiendatakse 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvedistsipliini ja -menetluse parandamise kohta.

(9) Abisaajariigil võib olla soovitav oma põhiseaduslike, institutsiooniliste, õiguslike ja finantssätete raames kaasata piirkondlikud või kohalikud asutused rakenduskokkulepete sõlmimisel ja kohaldamisel, kusjuures abisaajariik vastutab kõigil juhtudel ühenduse abiga rahastatavate meetmete haldamise ja kontrollimise eest.

(10) Käesoleva vahendi üksikasjalikke rakenduseeskirju tuleks kohandada vastavalt olukorra kiireloomulisusele.

(11) Käesoleva vahendi alusel rahastatavad meetmed ei tohiks samal ajal saada abi järgmiste määruste alusel: nõukogu 16. mai 1994. aasta määrus (EÜ) nr 1164/94 ühtekuuluvusfondi asutamise kohta, ([1]) nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta, ([2]) nõukogu 17. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1257/1999 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks, ([3]) nõukogu 18. detsembri 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 3906/89 Ungari Vabariigile ja Poola Rahvavabariigile antava majandusabi kohta, ([4]) nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1267/1999, millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika

([1]) EÜT L 130, 25.5.1994, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1265/1999 (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 62).
([2]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 80. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1447/2001 (EÜT L 198, 21.7.2001, lk 1).
([3]) EÜT L 160, 26.6.1999, lk 80.
([4]) EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2500/2001 (EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).

▼B

rahastamisvahend, ([1]) nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1268/1999 ühenduse toetuse kohta ühinemiseelsetele meetmetele põllumajanduse ja maaelu arendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikides ühinemiseelsel perioodil, ([2]) komisjoni 18. detsembri 1998. aasta määrus (EÜ) nr 2760/98 piiriülese koostöö programmi rakendamise kohta Phare programmi raames, ([3]) nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1266/1999 taotlejariikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise ja määruse (EMÜ) nr 3906/89 muutmise kohta, ([4]) nõukogu 13. märtsi 2000. aasta määrus (EÜ) nr 555/2000 ühinemiseelse strateegia raames Küprose Vabariigi ja Malta Vabariigi suhtes võetavate meetmete rakendamise kohta, ([5]) nõukogu 18. septembri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2236/95, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas; ([6]) kahjusid, mida hüvitatakse erikahjude hüvitamiseks mõeldud ühenduse või rahvusvaheliste vahendite alusel, ei tohiks samal eesmärgil hüvitada kõnealuse vahendi kohaselt.

(12) Ühenduse rahalise abi rakendamisel tuleb kindlustada suurim läbipaistvus ja nõuetekohane kontroll rahaliste vahendite kasutamise üle.

(13) Heaperemehelik finantsjuhtimine peab tagama, et ühendus oleks võimeline reageerima, kui ühel ja samal aastal toimub mitu katastroofi.

(14) Erandlikes olukordades ja olenevalt katastroofi toimumise aastal kõnealuse vahendi alusel kättesaadavatest rahalistest vahenditest, tuleks sätestada võimalikud täiendavad toetused järgmise aasta fondist nimetatud vahendi alusel.

(15) Tuleks ette näha määratud finantsabi kasutamise lõpptähtpäev ning sätestada abisaajariikide kohustus põhjendada saadud abi kasutamist. Saadud abi, mis hiljem kolmandatelt isikutelt sisse nõutakse, või mis on kahjude lõpliku hindamise põhjal ettenähtust suurem, tuleks tagasi nõuda.

(16) Erandlikke asjaolusid silmas pidades tuleks alates 2002. aasta suvest katastroofide tõttu kannatanud riigid lugeda abikõlblikeks kõnealuse vahendi alusel.

([1]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2500/2001 (EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).
([2]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 87. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2500/2001 (EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).
([3]) EÜT L 345, 19.12.1998, lk 49. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1596/2002 (EÜT L 240, 7.9.2002, lk 33).
([4]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 68.
([5]) EÜT L 68, 16.3.2000, lk 3. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2500/2001 (EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).
([6]) EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1655/1999 (EÜT L 197, 29.7.1999, lk 1).

▼B

(17) Kiire abi tagamiseks hiljutiste üleujutuste tõttu kannatanud riikidele tuleb asjaomane vahend kiiresti vastu võtta; seetõttu on vaja teha erand seoses riikide parlamentide kuue nädala pikkuse järelemõtlemisajaga, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Ühenduste asutamislepingu juurde kuuluva protokolli (riikide parlamentide funktsiooni kohta Euroopa Liidus) I jao punktis 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Luuakse Euroopa Liidu solidaarsusfond (edaspidi „fond”), mis võimaldab ühendusel kiiresti, tulemuslikult ja paindlikult reageerida kriisiolukordadele käesoleva määruse tingimuste kohaselt.

▼M1

Artikkel 2

1. Liikmesriigi või liiduga ühinemisläbirääkimisi pidava riigi (edaspidi „abikõlblik riik”) taotluse korral võib fondi vahendid kasutusele võtta juhul, kui kõnealuse abikõlbliku riigi või naabruses paikneva abikõlbliku riigi territooriumil on toimunud suur või piirkondlik looduskatastroof, mis mõjutab tõsiselt elutingimusi, looduskeskkonda või majandust kõnealuse abikõlbliku riigi ühes või mitmes piirkonnas. Otsest kahju, mis on looduskatastroofi otsene tagajärg, käsitatakse kõnealuse looduskatastroofi põhjustatud kahju osana.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „suur looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab abikõlblikus riigis otsest kahju, mis ületab 2011. aasta hindade järgi 3 000 000 000 eurot või on suurem kui 0,6 % kõnealuse riigi kogurahvatulust.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „piirkondlik looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab abikõlbliku riigi NUTS 2. tasandi piirkonnas otsest kahju, mis on suurem kui 1,5 % kõnealuse piirkonna sisemajanduse koguproduktist (SKP).

Erandina esimeses lõigus sätestatust, kui asjaomane piirkond, kus looduskatastroof aset leidis, on ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses äärepoolseim piirkond, tähendab „piirkondlik looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab otsest kahju, mis on suurem kui 1 % kõnealuse piirkonna SKPst.

Kui looduskatastroof on seotud mitme NUTS 2. tasandi piirkonnaga, kohaldatakse künnist kõnealuste piirkondade keskmise SKP suhtes, mis on kaalutud vastavalt kogukahju osale igas piirkonnas.

4. Fondi vahendeid võib samuti kasutusele võtta abikõlbliku riigi looduskatastroofi korral, mis on suur looduskatastroof ka naabruses paikneva abikõlbliku riigi jaoks.

▼M1

5. Käesoleva artikli kohaldamisel kasutatakse Eurostati ühtlustatud statistilisi andmeid.

▼B

Artikkel 3

▼M1

1. Abi antakse fondist rahalise toetuse vormis. Iga looduskatastroofi puhul määratakse abikõlblikule riigile ühekordne rahaline toetus.

2. Fondi eesmärk on toetada asjaomaste riikide jõupingutusi ning katta osa nende avaliku sektori kulutustest, et aidata abikõlblikul riigil olenevalt looduskatastroofi liigist võtta järgmisi hädaolukorras ja päästeoperatsioonides esmatähtsaid meetmeid:

a) taastada infrastruktuuri ja energeetika, veevarustuse ja heitvee, telekommunikatsiooni, transpordi, tervise ja hariduse valdkonna seadmete töökorda;

b) korraldada asjaomase elanikkonna vajadusi rahuldav ajutine majutus ja päästeteenistuste rahastamine;

c) kindlustada kaitseinfrastruktuurid ja -meetmed kultuuripärandi kaitseks;

d) puhastada katastroofipiirkonnad, sealhulgas looduslikud alad, järgides asjakohasel juhul ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise, ning viivitamatult taastada kahjustatud looduslikud alad, et vältida pinnase erosiooni vahetut mõju.

Punkti a kohaldamisel tähendab „töökorra taastamine” infrastruktuuri ja seadmete looduskatastroofieelse olukorra ennistamist. Kui looduskatastroofieelse olukorra ennistamine ei ole õiguslikult võimalik või majanduslikult põhjendatud või kui abikõlblik riik otsustab kahjustatud infrastruktuuri või seadmed mujale viia või parandada nende funktsionaalsust, et suurendada nende suutlikkust tulevastele looduskatastroofidele vastu pidada, võib fondist rahastada taastamiskulusid ainult nende esialgse olukorra taastamiseks vajalike hinnanguliste kulude ulatuses.

Teises lõigus osutatud kulusid ületavaid kulusid rahastab abikõlblik riik oma rahalistest vahenditest või võimaluse korral muudest liidu rahalistest vahenditest.

Punkti b kohaldamisel tähendab „ajutine majutus” majutamist, mis kestab seni, kuni asjaomane elanikkond saab pärast parandus- ja taastustööde lõppu pöörduda tagasi oma kodudesse.

3. Fondimaksed on piiratud ainult kindlustusega hõlmamata kahjude korvamiseks ette nähtud meetmete rahastamisega ning need nõutakse tagasi, kui kahju kõrvaldamisega seotud kulud kannab hiljem kolmas isik kooskõlas artikli 8 lõikega 4.

4. Käibemaks ei ole meetme rahastamiskõlblik kulu, välja arvatud juhul, kui ta ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.

▼M1

5. Tehniline abi juhtimis-, järelevalve-, teavitus- ja kommunikatsioonimeetmete, kaebuste lahendamise ning kontrolli ja auditi jaoks ei ole kõlblik fondist rahalise toetuse saamiseks.

Lõikes 2 osutatud meetmete ettevalmistamise ja rakendamisega seotud kulud, sealhulgas olulise tehnilise oskusteabega seotud kulud, on projekti kulude osana rahastamiskõlblikud.

6. Juhul kui fondist rahalist toetust saavatest lõikes 2 osutatud meetmetest saadakse tulu, ei ületa fondi rahaline kogutoetus hädaolukorras ja päästeoperatsioonides võetavate meetmete kogukulusid, mille on kandnud abisaaja riik. Abisaajariik lisab sellekohase avalduse artikli 8 lõike 3 kohaselt esitatavasse aruandesse fondi rahalise toetuse kasutamise kohta.

7. Iga aasta 1. oktoobril peaks jääma enne aasta lõppu tekkivate vajaduste rahuldamiseks kasutada vähemalt veerand fondi aastasummast.

▼B

Artikkel 4

▼M1

1. Abikõlbliku riigi vastutavad riiklikud asutused võivad nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt 12 nädalat pärast looduskatastroofi tekitatud esimesi kahjustusi esitada komisjonile fondilt rahalise toetuse saamiseks taotluse, millesse märgitakse vähemalt kogu olemasolev teave järgmise kohta:

a) looduskatastroofi tekitatud otsene kahju kokku ning selle mõju asjaomasele elanikkonnale, majandusele ja keskkonnale;

b) artikli 3 lõikes 2 osutatud meetmete hinnangulised kulud;

c) muud liidu rahastamisallikad;

d) muud siseriiklikud või rahvusvahelised rahastamisallikad, sealhulgas riiklik ja erakindlustus, mis võib osaleda kahju kõrvaldamisega seotud kulude katmises;

e) looduskatastroofi eripärast lähtuvalt looduskatastroofiriski ennetamist ja ohjamist käsitlevate liidu õigusaktide rakendamise lühikirjeldus.

1a. Põhjendatud juhtudel võivad vastutavad riiklikud asutused esitada pärast lõikes 1 osutatud tähtaja möödumist lisateavet oma taotluse täiendamiseks või ajakohastamiseks.

1b. Komisjon koostab suunised selle kohta, kuidas saada tulemuslik juurdepääs fondile ja kuidas fondi tulemuslikult rakendada. Suunised koostatakse hiljemalt 30. septembriks 2014 ja neis esitatakse üksikasjalik teave taotluse koostamise menetluste kohta, sealhulgas nõuete kohta seoses komisjonile esitatava teabega. Suunised avalikustatakse asjaomaste komisjoni peadirektoraatide veebisaitidel ja komisjon tagab nende laiema levitamise abikõlblikele riikidele.

▼**M1**

1c. Üha suureneva looduskatastroofi korral algab lõikes 1 osutatud tähtaeg kuupäevast, mil abikõlbliku riigi ametiasutused võtavad esimest korda ametlikud meetmed looduskatastroofi mõjudega tegelemiseks, või kuupäevast, mil nad kuulutavad välja hädaolukorra.

2. Lõikes 1 osutatud teabe ja abikõlbliku riigi kõigi selgituste põhjal hindab komisjon, kas fondi vahendite kasutuselevõtmiseks ettenähtud tingimused on täidetud, ning määrab võimalikult kiiresti ja hiljemalt kuue nädala jooksul pärast taotluse saamist, arvestades täieliku taotluse saamise kuupäevast ja arvestamata tõlkimiseks vajalikku aega, võimaliku fondi rahalise toetuse summa olemasolevate rahaliste vahendite piires.

Kui komisjon teeb otsuse fondist rahalise toetuse andmise kohta pärast 28. juunit 2014 esitatud taotluse alusel seoses käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva looduskatastroofiga, võib ta täiendava rahalise toetuse taotluse seoses samalaadse looduskatastroofiga tagasi lükata või vähendada kättesaadavaks tehtavat toetussummat, kui liikmesriigi suhtes on algatatud rikkumismenetlus ja Euroopa Liidu Kohus on teinud lõpliku otsuse, et asjaomane liikmesriik on jätnud rakendamata katastroofiriski ennetamist ja ohjamist käsitlevad liidu õigusaktid, mis on otseselt seotud kahju tekitanud looduskatastroofi laadiga.

Komisjon käsitleb kõiki fondi rahalise toetuse taotlusi erapooletult.

3. Kui komisjon on jõudnud järeldusele, et tingimused fondist rahalise toetuse andmiseks on täidetud, esitab ta viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule fondi vahendite kasutuselevõtmiseks ja vastavate assigneeringute kinnitamiseks vajalikud ettepanekud. Kõnealused ettepanekud sisaldavad:

a) kogu olemasolevat teavet, millele on osutatud lõikes 1;

b) muud komisjoni valduses olevat asjakohast teavet;

c) tõestust artiklis 2 sätestatud tingimuste täitmise kohta ning

d) ettepanekus sisalduvate summade põhjendust.

Fondi vahendite kasutuselevõtmise otsuse teevad Euroopa Parlament ja nõukogu ühiselt niipea kui võimalik pärast komisjoni poolt ettepaneku esitamist.

Nii komisjon ühelt poolt kui ka Euroopa Parlament ja nõukogu teiselt poolt püüavad fondi vahendite kasutuselevõtmise ajakulgu lühendada.

4. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu on assigneeringud kättesaadavaks teinud, võtab komisjon rakendusaktiga vastu fondist rahalise toetuse andmise otsuse ning maksab kõnealuse rahalise toetuse ühekordse maksena abisaajariigile viivitamatult välja. Kui artikli 4a kohaselt on tehtud ettemakse, tehakse üksnes lõppmakse.

▼M1

5. Kulutuste rahastamiskõlblikkuse periood algab lõikes 1 osutatud esimeste kahjustuste tekkimise kuupäeval. Üha suureneva looduskatastroofi korral algab kulutuste rahastamiskõlblikkuse periood lõikes 1c osutatud kuupäeval, mil abikõlbliku riigi ametiasutused võtavad esimest korda meetmed looduskatastroofi mõjudega tegelemiseks, või mil nad kuulutavad välja hädaolukorra.

Artikkel 4a

1. Liikmesriik võib taotluse esitamisel komisjonile fondist rahalise toetuse saamiseks taotleda ettemakset. Komisjon hindab esialgselt, kas taotlus vastab artikli 4 lõikes 1 sätestatud tingimustele, ning kontrollib eelarvevahendite olemasolu. Kõnealuste tingimuste täitmise korral ja piisavate vahendite olemasolul võib komisjon võtta rakendusaktiga vastu otsuse ettemakse tegemise kohta ja teha ettemakse viivitamatult enne artikli 4 lõikes 4 osutatud otsuse tegemist. Ettemakse tegemine ei piira fondi vahendite kasutuselevõttu käsitleva lõppotsuse tegemist.

2. Ettemakse summa ei ületa 10 % eeldatavast rahalise toetuse summast ning see ei ületa mingil juhul 30 000 000 eurot. Kui rahalise toetuse lõplik suurus on kindlaks määratud, võtab komisjon ettemakse summat enne rahalise toetuse lõppmakse tegemist arvesse. Komisjon nõuab sisse alusetult tehtud ettemaksed.

3. Iga tagasimakse liidu üldeelarvesse tuleb teha enne tähtpäeva, mis on märgitud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ([1]) artikli 78 kohaselt koostatud sissenõudekorralduses. Kõnealune tähtpäev on sissenõudekorralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.

4. Kui see on vajalik selleks, et tagada eelarvevahendite õigeaegne olemasolu, teeb komisjon asjaomase eelarveaasta liidu üldeelarve ettepaneku vastuvõtmisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku võtta kasutusele fondi vahendid summas kuni 50 000 000 eurot ettemaksete tegemiseks ning kanda vastavad assigneeringud liidu üldeelarvesse.

Eelarvevahendid peavad olema kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ([2]) artikli 10 lõikes 1 osutatud ülemmääradega.

Artikkel 5

1. Artikli 4 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusakti lisas esitatakse üksikasjalikud sätted fondi rahalise toetuse rakendamise kohta.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

([2]) Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

▼M1

Kõnealustes sätetes kirjeldatakse abikõlbliku riigi ettepaneku põhjal eelkõige fondist rahastatavate meetmete liiki ja nende teostamise kohta.

2. Enne fondist rahalise toetuse väljamaksmist abikõlblikule riigile, kes ei ole liikmesriik, sõlmib komisjon kõnealuse riigiga delegeerimislepingu, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud üksikasjalikud sätted fondi rahalise toetuse rakendamiseks kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1268/2012 ([1]), samuti looduskatastroofiriski ennetamise ja ohjamisega seotud kohustused.

3. Üksikmeetmete valiku ja fondi rahalise toetuse rakendamise eest vastutab abisaajariik vastavalt käesolevale määrusele, eelkõige selle artikli 3 lõigetele 2 ja 3, artikli 4 lõikes 4 osutatud rakendusaktile ning kui see on kohaldatav, käesoleva artikli lõikes 2 osutatud delegeerimislepingule.

4. Fondi rahalist toetust liikmesriigile rakendatakse eelarve täitmise raames koostöös liikmesriikidega vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012. Fondi rahalist toetust abikõlblikule riigile, kes ei ole liikmesriik, rakendatakse kaudse eelarve täitmise põhimõtte kohaselt kooskõlas nimetatud määrusega.

5. Ilma et see piiraks komisjoni vastutust liidu üldeelarve täitmisel, vastutavad abisaajariigid fondist toetatava tegevuse juhtimise ja finantskontrolli eest. Selleks võtavad nad järgmised meetmed:

a) kontrollivad, kas juhtimise ja kontrollimise kord on kehtestatud ja kas neid rakendatakse selliselt, et tagada liidu rahaliste vahendite tõhus ja korrektne kasutamine kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega,

b) kontrollivad, kas rahastatud meetmeid on rakendatud nõuetekohaselt;

c) kontrollivad, kas kantud kulud on tehtud kontrollitavate dokumentide alusel ning kas kulud on korrektsed ja seaduslikud;

d) väldivad, tuvastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ning nõuavad vajaduse korral tagasi põhjendamatult makstud summad ja kogunenud intressi. Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile ning hoiavad komisjoni kursis haldus- ja kohtumenetluste käiguga.

([1]) Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

▼M1

6. Abisaajariigid määravad asutused, kes vastutavad fondist kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklitega 59 ja 60 toetust saavate meetmete haldamise ja kontrolli eest. Seejuures võtavad nad arvesse sisekeskkonna, kontrollimeetmete, teabe ja selle edastamisega ning järelevalvega seotud kriteeriume. Liikmesriigid võivad selleks määrata asutused, mis on juba määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ([1]) kohaselt.

Kui kõnealused määratud asutused esitavad komisjonile käesoleva määruse artikli 8 lõikes 3 osutatud aruande ja selgituse, esitavad nad määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 5 või artikli 60 lõike 5 kohase kogu rakendusperioodi hõlmava teabe.

7. Eeskirjade eiramise kindlakstegemise korral teeb abisaajariik nõutavad finantskorrektsioonid. Abisaajariigi tehtavad korrektsioonid seisnevad fondi rahalise toetuse täielikus või osalises tühistamises. Abisaajariik nõuab tagasi kõik eeskirjade eiramise tõttu kaotatud summad.

8. Ilma et see piiraks kontrollikoja volitusi või abisaajariigi poolt siseriiklike õigus- ja haldusnormide kohaselt tehtavat kontrolli, võib komisjon kohapeal kontrollida fondist rahastatavate meetmete rakendamist. Komisjon teatab sellest abisaajariigile, et saada kõikvõimalikku vajalikku abi. Sellises kontrollis võivad osaleda ka asjaomase liikmesriigi ametnikud või muud teenistujad.

9. Abisaajariik tagab, et komisjoni ja kontrollikoja kasutusse antakse kõik kulutustega seotud tõendavad dokumendid, mis hõlmavad fondist saadud toetuse lõpetamisele järgnevat kolme aastat.

Artikkel 6

1. Abisaajariik vastutab artiklis 3 osutatud meetmetele mõeldud fondi rahalist toetuse koordineerimise eest ühelt poolt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest ja Euroopa Investeerimispangast ning teiselt poolt liidu teistest rahastamisvahenditest saadava abiga.

2. Abisaajariik tagab, et käesoleva määruse kohaselt hüvitatavaid kulusid ei hüvitata muudest liidu rahastamisvahenditest, eelkõige ühtekuuluvus-, põllumajandus- või kalanduspoliitika vahenditest.

3. Kahju, mis likvideeritakse konkreetsete kahjude hüvitamisega seotud liidu või rahvusvaheliste vahendite abil, ei ole kõlblik samal eesmärgil fondist abi saamiseks.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

▼M1

Artikkel 7

Fondist rahastatavad meetmed on kooskõlas aluslepingu ja selle alusel vastu võetud õigusaktidega, liidu poliitika ja meetmetega, eelkõige finantsjuhtimise, riigihangete, keskkonnakaitse, looduskatastroofiriski ennetamise ja ohjamise ning kliimamuutusega kohanemise valdkonnas, sealhulgas asjakohasel juhul ökosüsteemipõhiste lähenemisviisidega, ning ühinemiseelse abi andmise vahenditega. Kui see on asjakohane, aitab fondist rahastatav meede kaasa liidu eesmärkide saavutamisele nimetatud valdkondades.

Artikkel 8

1. Fondi rahaline toetus kasutatakse ära 18 kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjon on kogu toetuse välja maksnud. Kõnealuseks tähtajaks kasutamata jäänud või rahastamiskõlbmatutele meetmetele kasutatud rahalise toetuse osa nõuab komisjon abisaajariigilt tagasi.

2. Abisaajariigid püüavad otsida muid hüvitamisvõimalusi kolmandatelt isikutelt.

3. Abisaajariik esitab hiljemalt kuus kuud pärast 18 kuu möödumist lõikes 1 osutatud kuupäevast fondi rahalise toetuse rakendamise aruande koos selgitusega kulutuste põhjendatuse kohta ning näitab ära asjaomaste meetmete rahastamiseks muudest allikatest saadud summad, nende hulgas kindlustusmaksed ja hüvitised kolmandatelt isikutelt.

Rakendamisaruandes esitatakse üksikasjalikult:

a) ennetusabinõud, mis abisaajariik on võtnud või kavandanud, et edaspidiseid kahjusid piirata ja hoida ära samalaadsete looduskatastroofide kordumine (niivõrd kui see on võimalik), sealhulgas kirjeldatakse sel eesmärgil liidu struktuurifondide ja investeerimisfondide kasutamist;

b) katastroofiriski ennetamist ja ohjamist käsitlevate asjakohaste liidu õigusaktide rakendamise seis;

c) looduskatastroofist saadud kogemused ja meetmed, mis on võetud või kavandatud selleks, et tagada keskkonnakaitse ning vastupanuvõime kliimamuutuse ja looduskatastroofidega toimetulekuks; ning

d) muu asjakohane teave võetud ennetus- ja leevendusmeetmete kohta seoses looduskatastroofi laadiga.

Rakendamisaruandele lisatakse sõltumatu auditeerimisasutuse koostatud arvamus, mis on koostatud rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt ja milles kinnitatakse, et kulutusi põhjendav selgitus annab tõese ja erapooletu ülevaate ning et fondi rahaline toetus on seaduslik ja korrektne ning kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõikega 5 ja artikli 60 lõikega 5.

▼M1

Esimeses lõigus osutatud menetluse lõppedes lõpetab komisjon fondist abi andmise.

4. Kui kahjude korvamisega seotud kulud on katnud kolmas isik, nõuab komisjon abisaajariigilt vastava fondist saadud toetussumma osa tagasi.

Artikkel 9

Fondi rahalise toetuse taotlustes ja artikli 4 lõikes 4 osutatud rakendusaktides, samuti delegeerimislepingus, aruannetes ja kõigis nendega kaasnevates dokumentides väljendatakse kõiki summasid eurodes.

Riigi vääringus tehtud kulutused konverteeritakse eurodesse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias komisjoni poolt asjaomase rakendusakti vastuvõtmise päeval avaldatud vahetuskursi alusel. Kui *Euroopa Liidu Teatajas* ei ole komisjoni poolt asjaomase rakendusakti vastuvõtmise päeval avaldatud euro vahetuskurssi, siis konverteeritakse kuu raamatupidamise keskmise vahetuskursi alusel, mille komisjon on kehtestanud kõnealuse ajavahemiku suhtes. Kõnealust ühtset vahetuskurssi kasutatakse fondi rahalise toetuse rakendamise kogu ajavahemiku jooksul, samuti rakendamise lõpparuande ja rakendamist käsitleva kinnituse alusena ning määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõike 5 ja artikli 60 lõike 5 elementide puhul.

▼B

Artikkel 10

1. Erandjuhtudel ning juhul, kui fondi olemasolevatest rahalistest vahenditest katastroofi toimumise aastal ei piisa abi andmiseks suuruses, nagu eelarveasutus vajalikuks peab, võib komisjon teha ettepaneku vahe rahastamiseks fondi järgmise aasta vahenditest. Fondi iga-aastasest eelarve ülemmäärast tuleb katastroofi toimumise aastal ja järgmisel aastal igal juhul kinni pidada.

▼M1

2. Kui kahju suurus hinnatakse uute andmete põhjal märkimisväärselt väiksemaks, maksab abisaajariik komisjonile fondi toetussumma vastava osa tagasi.

Artikkel 11

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse kohaselt rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve kelmuse/pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vältimise meetmete kohaldamisega ning tõhusa kontrolliga, ja kui avastatakse rikkumine, siis alusetult makstud summade tagasinõudmisega või vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate rahaliste ja halduskaristustega.

▼M1

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida nii dokumentide alusel kui ka kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud käesoleva määruse alusel liidu rahalisi vahendeid.

3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 ([1]) ning nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([2]) sätestatud korras eesmärgiga teha kindlaks, kas seoses liidupoolset rahastamist käsitleva lepinguga on esinenud kelmust/pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad kolmandate riikidega sõlmitud delegeerimislepingud, lepingud ja rahalise toetuse andmise otsused, mis tulenevad käesoleva määruse rakendamisest, sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile sõnaselgelt õiguse selliste auditite ja juurdluste läbiviimiseks vastavalt nende pädevusele.

▼B

Artikkel 12

Komisjon esitab enne 1. juulit Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande fondi eelmise aasta tegevuse kohta. Aruanne sisaldab eelkõige artiklites 3, 4 ja 8 ettenähtud teavet.

▼M1

———————

▼B

Artikkel 15

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teataja*s.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([2]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).